

16. Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Povinný vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP GV.

Výtvarná výchova je výrazně zaměřena na tvůrčí činnosti, prostřednictvím kterých se realizuje učivo 1. i 2. okruhu (Obrazové znakové systémy, Znakové systémy výtvarného umění) a integrující téma oborů (Hudební, Výtvarný) Umělecká tvorba a komunikace.

V tvůrčích činnostech je velmi úzce provázána vlastní tvorba s vnímáním vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké produkce. Žák má možnost uvědomit si, které prostředky mu vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet. Nabízena je kresba, malba, prostorová tvorba, práce v grafických editorech, v rámci možností se studenti seznamují s technologiemi a postupy v současném výtvarném umění. Důraz je kladen na provázanost vnímání a tvorby s interpretací.

Organizační vymezení předmětu:

Forma realizace výuky: vyučovací hodiny, projekty, exkurze, účast na významných kulturních akcích, vlastní pravidelné prezentace

Místo realizace výuky: specializovaná učebna školy, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna.

Nadstavbová část: v dalších ročnících se výtvarný obor může objevit v nabídce volitelných předmětů: seminář z dějin a umění (dvouletý) a cvičení z výtvarné výchovy (jednoletý).

Ve třetím ročníku vytvářejí všichni studenti seminární práci na dané téma a v rámci profilující maturitní zkoušky z výtvarné výchovy zpracovávají integrující téma z oblasti Umělecká tvorba a komunikace.

Základní kurz

Ročník	Hodinová dotace
1. ročník a kvinta	2
2. ročník a sexta	2

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	vlastní výtvarná tvořivost	kvinta, sexta, 1. a 2. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	vlastní výtvarná tvořivost	kvinta, sexta, 1. a 2. ročník
Multikulturní výchova	besedy o umění	kvinta, sexta, 1. a 2. ročník
Environmentální výchova	exkurze, návštěvy výstav výtvarného umění	sexta, 2. ročník
Mediální výchova	vlastní tvořivost, návštěvy výstav	sexta, 2. ročník

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- při realizaci svých záměrů vedeme žáka k získávání informací a využívání různých zdrojů (internet, odborné publikace a časopisy, specifické prostředí – galerie, muzeum) a má příležitost aplikovat je v praxi
- využíváme nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí (systematická spolupráce s muzei a galeriemi, besedy, exkurze, výtvarné dílny)
- vedeme žáka k tomu, aby se seznamoval s kulturním dění a orientoval se v něm, aby cíleně sledoval, zaznamenával a akceptoval nové trendy v umění (informační zdroje, besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení s využitím vlastních zkušeností, prožitků, získaných vědomostí, fantazie, představivosti a intuice
- žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti jednotlivých druhů umění
- dostávají příležitost samostatně řešit svůj tvůrčí záměr s využitím i netradičních postupů

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím různorodých vizuálně obrazných vyjádření je žák seznamován se specifickým způsobem komunikace (neverbální komunikace, vizuální, obrazová), uvědomuje si tento specifický komunikační význam, uplatňuje a ověřuje si tento komunikační princip i při své tvorbě
- podle svých schopností a dovedností je žák veden k užívání jazyka umění jako specifického jazyka a prostředku komunikace a poznání
- pro interpretaci uměleckých děl je veden k používání odborného pojmosloví, které mu pomáhá v orientaci v jeho oboru a ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- začlenění skupinové práce do výuky podporuje komunikaci a kooperaci mezi žáky, kdy žáci využívají své zkušenosti, tvůrčí schopnosti a dovednosti
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci ve skupině, respektování individuality i společenství
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci ve skupině, respektování individuality i společenství
- v tvořivých činnostech učitel podporuje samostatnou i týmovou práci, žák má možnost obohacovat práci skupiny
- prostřednictvím tvorby, tvořivých aktivit a komunikace s uměleckým dílem je žák veden k uvědomování si sebe sama

Kompetence občanské

- interakcí s různými typy vizuálně obrazných vyjádření je žák veden k vnímání a uvědomování se kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví, je schopen tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám
- je vytvářena příležitost k prezentaci na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, webové stránky)
- žák je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do kulturního dění
- při kulturních akcích (výstavy, vernisáže) je žák veden k dodržování společenských norem

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou vedeni ke sledování nejen kulturních a duchovních hodnot umění, ale i ke sledování možností komerčního využití umění, sledování aukčních aktivit a orientaci v tržních hodnotách umění
- jsou vedeni k využití dovedností a znalostí z výtvarné výchovy v budoucím povolání

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. ročník a kvinta

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává různé znakové systémy a rozpoznává specifičnosti různých znakových a vizuálně obrazných znakových systémů, využívá je při vlastní tvořivé činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace tvarosloví uměleckého vyjadřování, specifičnost jednotlivých znakových systémů (hudba, mluvené a psané slovo, divadlo), umělecká a mimoumělecká znakovost, umělecký proces, vznik estetické normy, chápání vkusu 	<p>Přesahy a vazby: <i>literatura, hudba, dějepis, film, divadlo, filozofie</i></p> <p>OSV: Sociální komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření (VOV) vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky ▪ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku VOV 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ typy VOV v ploše i prostoru, charakteristické výrazové prostředky jednotlivých typů VOV; výrazové prostředky VOV; klasické postupy, nové prostředky - nová média, seznámení s novými médii ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace interakce s VOV v roli autora, příjemce a interpreta 	<p><i>Výtvarné umění: příklady ukávek uměleckých děl odborné publikace, časopisy, encyklopedie, monografie</i></p> <p><i>Využívání animačních programů galerií a muzeí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech VOV uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla; vysvětlí jak um. VOV působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální ▪ vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání; využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umělecké směry a slohy I (počátky umění – 18. století); osobnosti výtvarného umění, umělecká díla (ukázky VOV z jednotlivých období, sledování proměny VOV, proměny znaku, forem – čas, prostor) 	<p><i>Výtvarné umění: příklady ukávek uměleckých děl odborné publikace, časopisy, encyklopedie, monografie</i></p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě</p> <p>Zdroje a vyhledávání informací, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si přehled uměleckých vizuálně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě</p>

<p>obrazných vyjádření (VOV) podle samostatně zvolených kritérií</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci VOV 	<p>světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu (18. století)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ databáze informací, dokumentace slohů a směrů podle zvolených kritérií 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pro uskutečňování svých projektů nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace řeč umění; komunikace; role publika, účast na uměleckém procesu; formy prezentace VOV; postavení umění ve společnosti, subjektivní chápání uměleckých hodnot x společensky uznávané hodnoty 	<p>MV: Účinky mediální produkce a vliv médií Mediální produkty a jejich významy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje obsahové souvislosti vlastních VOV a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků ▪ využívá při vlastní tvořivé činnosti nejenom klasických prostředků, ale i dostupných digitálních technologií (foto, video) ▪ uplatňuje ve svých tvůrčích aktivitách aplikační software – grafické editory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastní tvorba VOV prostředky, typy (VOV) - plošné a prostorové vyjadřování kresba, malba, prostorová tvorba, kombinované techniky, grafické techniky, experimenty s materiály, nová média (PC, digitální fotografie, video, animace); vlastní interpretace a realizace vlastní tvorby, prostor pro subjektivní vyjadřování; výtvarné vyjádření zkušeností, pocitů, vjemů, prožitků, interpretace myšlenek; inspirace uměleckými VOV 	<p>Digitální technologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovnává typy a užití jednotlivých prostředků VOV, jejich vnímání podle určitých kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnávání jednotlivých prostředků VOV, účinky vnímání VOV (smyslové, subjektivní, sociální), interpretace a recepce um. díla 	<p>Zpracování a prezentace informací</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje umělecké slohy a směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inspirace pro vlastní tvorbu – umělecké směry 1. poloviny 20. Století ▪ tělo, pohyb a gesta v proudu tvorby (akční umění, body-art) 	<p><i>Využívání animačních programů galerií a muzeí</i></p>

dalších VOV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru, iluze prostoru,... ▪ proměnlivost obrazu v čase, tvaru 	
-------------	---	--

Ročník: 2. ročník a sexta

Očekávané výstupy	Obsah učiva	PT a TO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává různé znakové systémy (mluvený a psaný jazyk, hudba, dramatické umění) a rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace umělecké vyjadřování, specifičnost, analýza různých znakových systémů, umělecká a mimoumělecká znakovost, přesahy um. oborů 	<p>Přesahy a vazby: literatura, hudba, film, divadlo, filozofie, dějepis</p> <p>OSV: Sociální komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v konkrétních příkladech vizuálně obraz. vyjádření (VOV) vlastní a umělecké tvorby, identifikuje pro ně charakteristické prostředky ▪ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku VOV ▪ na příkladech VOV uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prostředky vizuálně obraz. vyjádření (VOV), nové výrazové prostředky a postupy, experiment, nová média (digitální fotografie, video, PC, animace,..) ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace interakce s VOV; role autora, příjemce ▪ práce s vizuálně obraz. vyjádřeními 	<p><i>Výtvarné umění: příklady ukázek uměleckých děl odborné publikace, časopisy, encyklopedie, monografie</i></p> <p><i>Využívání animačních programů galerií a muzeí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu VOV a jeho účinku v procesu komunikace, rozlišuje umělecké slohy a směry, uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace umělecké slohy a směry II (19. – 20. století), historické slohy evropského kulturního okruhu, databáze informací. Proměny hodnot v čase, změna historických, společenských a filozofických souvislostí, 	<p><i>Výtvarné umění: příklady ukázek uměleckých děl odborné publikace, časopisy, encyklopedie, monografie</i></p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě</p>

<p>a filozofické okolnosti vzniku, vytváří si přehled uměleckých VOV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání; využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií 	<p>znalost podstaty tradičních a moderních směrů, práce s uměleckým dílem, osobní zkušenost</p>	<p>Zdroje a vyhledávání informací, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci VOV, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu ▪ vědomě uplatňuje odpovídající prostředky pro své projekty, využívá rovněž znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy, experimentuje s různými vyjadřovacími prostředky ▪ využívá při vlastní tvořivé činnosti nejenom klasických prostředků, ale i dostupných digitálních technologií (foto, video) ▪ uplatňuje ve svých tvůrčích aktivitách aplikační software – grafické editory ▪ pojmenuje účinky VOV na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání ▪ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky i zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv na individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí VOV 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ integrující téma: Umělecká tvorba a komunikace práce s VOV, specifická řeč umění, role médií v chápání VOV ▪ vlastní tvorba VOV ▪ prostředky pro vyjádření: typy vizuálně obrazného vyjádření (VOV) – plošné a prostorové vyjadřování kresba, malba, prostorová tvorba, kombinované techniky, grafické techniky, experimenty s materiály, nová média (PC, digitální fotografie, video, animace) ▪ práce s VOV tvar, linie, bod; plocha, prostor; kontrast (světlo, barva); materiál, technika ▪ vlastní interpretace, subjektivní vyjádření názorů, myšlenek, volný přepis skutečnosti, fantazijní práce, inspirace uměleckými VOV, hledání kontextu, seberealizace, reflexe 	<p>MV: Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>Digitální technologie Zpracování a prezentace informací</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních VOV a konkrétních uměleckých děl do vztahu (historie-současnost) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s VOV; umění v proměnách času, historické proměny, tradice, zvyky, rituály, 	<p><i>Výtvarné umění: příklady ukázek uměleckých děl odborné</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje umělecké slohy a směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších VOV 	<p>odraz v umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inspirační zdroj pro vlastní tvorbu: slohy a směry 20. století a současné výtvarné tendence, sledování proměny znaku ▪ tvůrčí potenciál podvědomí, sebeuvědomování diváka, stopy člověka v krajině ▪ vztahy s neevropskými kulturami ▪ relativita barevného vidění (impresionismus, postimpresionismus, .) ▪ srozumitelnost umění, vliv techniky, umění nových médií 	<p><i>publikace, časopisy, encyklopedie, monografie</i> <i>Využívání animáčních programů galerií a muzeí</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétních příkladech VOV objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky promítají do aktuálního obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nestandardní postupy, vývoj uměleckých prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikace; reklama, televize, nová média 	<p>MV: Účinky mediální produkce a vliv médií</p>

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vzdelávací obor: **Výtvarná výchova**
 Vyučovací předmět: **Seminář z dějin umění**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dvouletý volitelný předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP GV. Seminář je výrazně zaměřen na činnosti, prostřednictvím kterých se žák orientuje v uměleckých slozích a směrech z hlediska proměn a vidění a stavby uměleckých děl. Je schopen uvádět příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasnit širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl.

Organizační vymezení předmětu:

Forma realizace výuky: vyučovací hodiny, projekty, exkurze, účast na významných kulturních akcích.

Místo realizace výuky: specializovaná učebna školy, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna.

Seminář z dějin umění je dvouletý a navazuje na základní kurz výtvarné výchovy v 1. a 2. ročníku nebo v kvintě a sextě. V posledním ročníku je možno doplnit tento seminář ještě jednoletým Cvičením z výtvarné výchovy.

Ve třetím ročníku vytvářejí všichni studenti seminární práci na dané téma a v rámci profilující maturitní zkoušky z výtvarné výchovy zpracovávají integrující téma z oblasti Umělecká tvorba a komunikace.

Volitelný předmět SDU

Ročník	Hodinová dotace
3. ročník a septima	2
4. ročník a oktáva	3

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	vývoj stylů a směrů výtvarného umění	septima, oktáva, 3. a 4. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	vývoj stylů a směrů výtvarného umění	septima, oktáva, 3. a 4. ročník

Multikulturní výchova	seminární práce a referáty	septima, oktáva, 3.a 4. ročník
Environmentální výchova	exkurze, návštěvy výstav výtvarného umění	septima, oktáva, 3. a 4. ročník,
Mediální výchova	vlastní tvořivost, návštěvy výstav	septima, oktáva,3. a 4. ročník

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- při realizaci svých záměrů vedeme žáka k získávání informací a využívání různých zdrojů (internet, odborné publikace a časopisy, specifické prostředí – galerie, muzeum)
- využíváme nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí(systematická spolupráce s muzei a galeriemi, besedy, exkurze)
- vedeme žáka k tomu, aby se seznamoval s kulturním dění a orientoval se v něm, aby cíleně sledoval, zaznamenával a akceptoval nové trendy v umění (informační zdroje, besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k využití jeho individuálních schopností v orientování se v dějinách výtvarného umění a v chápání výtvarného umění na základě vlastních zkušeností, prožitků, získaných vědomostí
- žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti jednotlivých druhů umění
- dostávají příležitost samostatně řešit problematiku uměleckých směrů a stylů formou seminární práce

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím poznávání různorodých vizuálně obrazných vyjádření je žák seznamován se specifickým způsobem komunikace (neverbální komunikace, vizuální, obrazová)
- podle svých schopností a dovedností je žák veden k užívání jazyka umění jako specifického jazyka a prostředku komunikace a poznání
- pro interpretaci uměleckých děl je veden k používání odborného pojmosloví, které mu pomáhá v orientaci v jeho oboru a ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni vnímat výtvarné aktivity v různém sociálním prostředí
- žáci jsou schopni rozlišovat roli a vztah autora a diváka
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci ve skupině, respektování individuality i společenství

Kompetence občanské

- interakcí s různými typy vizuálně obrazných vyjádření je žák veden k vnímání a uvědomování se kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví, je schopen tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám
- je vytvářena příležitost k prezentaci na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, webové stránky)
- žák je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do kulturního dění
- při kulturních akcích (výstavy, vernisáže) je žák veden k dodržování společenských norem

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou vedeni ke sledování nejen kulturních a duchovních hodnot umění, ale i ke sledování možností komerčního využití umění, sledování aukčních aktivit a orientaci v tržních hodnotách umění
- jsou vedeni k využití dovedností a znalostí z výtvarné výchovy v budoucím povolání

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3. ročník a septima

<i>Očekávané výstupy</i> Žák	<i>Obsah učiva</i>	<i>PT a TO</i>
<ul style="list-style-type: none">▪ Získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními tak s historickými výtvarnými projevy▪ Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká	<ul style="list-style-type: none">▪ Pravěké umění a umění starých civilizací▪ Egyptské a antické umění▪ Umění raně křesťanské, byzantské a předrománské▪ Umění románské▪ Evropská a česká gotika▪ Renesanční umění	OSV VMEGS MKV

vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropské a české baroko ▪ Rokoko, klasicismus a romantismus 	
---	--	--

Ročník: 4. ročník a oktáva

<i>Očekávané výstupy</i> Žák	<i>Obsah učiva</i>	<i>PT a TO</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje obsahové souvislosti konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků ▪ Rozlišuje umělecké směry a slohy z hlediska podstatných proměn stavby uměleckých děl ▪ Na konkrétních příkladech objasní, jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace ▪ Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropský realismus a generace umělců Národního divadla ▪ Impresionismus a jeho vývoj ▪ Symbolismus a secese ▪ Fauvismus, futurismus, Pařížská škola a insitní umění ▪ Expresionismus a konstruktivismus ▪ Kubismus, dadaismus a surrealismus ▪ Architektura 20. století ▪ Směry výtvarného umění 2. poloviny 20. století 	OSV EV MV

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Vyučovací předmět: **Cvičení z výtvarné výchovy**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Jednoletý volitelný předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP GV.

Seminář je výrazně zaměřen na tvůrčí činnosti a svým obsahem navazuje na Výtvarnou výchovu v základním kurzu.

V tvůrčích činnostech je velmi úzce provázána vlastní tvorba s vnímáním vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké produkce. Žák pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení apod.), má možnost uvědomit si, které prostředky mu vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet. Ve výstupech vzdělávacího obsahu s propojují hlediska tvorby, interpretace a recepce tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, subjektivita, aby se ověřovaly účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Organizační vymezení předmětu:

Forma realizace výuky: vyučovací hodiny, projekty, exkurze, účast na významných kulturních akcích, vlastní pravidelné prezentace

Místo realizace výuky: specializovaná učebna školy, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna.

Předmět Cvičení z výtvarné výchovy je jednoletý a navazuje na základní kurz výtvarné výchovy v 1. a 2. ročníku nebo v kvintě a sextě. Součástí předmětu je příprava a realizace praktické části maturitní zkoušky a příprava žáků k přijímacím zkouškám na vysoké školy s výtvarným zaměřením.

Volitelný předmět CVv

Ročník	Hodinová dotace
4. ročník a oktáva	3

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	vlastní výtvarná tvořivost	oktáva a 4. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	vlastní výtvarná tvořivost	oktáva a 4. ročník
Multikulturní výchova	besedy o umění	oktáva a 4. ročník
Environmentální výchova	exkurze, návštěvy výstav výtvarného umění	oktáva a 4. ročník
Mediální výchova	vlastní tvořivost, návštěvy výstav	oktáva a 4. ročník

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- při realizaci svých záměrů vedeme žáka k získávání informací a využívání různých zdrojů (internet, odborné publikace a časopisy, specifické prostředí – galerie, muzeum) a má příležitost aplikovat je v praxi
- využíváme nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí (systematická spolupráce s muzei a galeriemi, besedy, exkurze, výtvarné dílny)
- vedeme žáka k tomu, aby se seznamoval s kulturním děním a orientoval se v něm, aby cíleně sledoval, zaznamenával a akceptoval nové trendy v umění (informační zdroje, besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení s využitím vlastních zkušeností, prožitků, získaných vědomostí, fantazie, představivosti a intuice
- žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti jednotlivých druhů umění
- dostávají příležitost samostatně řešit svůj tvůrčí záměr s využitím i netradičních postupů

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím různorodých vizuálně obrazných vyjádření je žák seznamován se specifickým způsobem komunikace (neverbální komunikace, vizuální, obrazová), uvědomuje si tento specifický komunikační význam, uplatňuje a ověřuje si tento komunikační princip i při své tvorbě
- podle svých schopností a dovedností je žák veden k užívání jazyka umění jako specifického jazyka a prostředku komunikace a poznání

- pro interpretaci uměleckých děl je veden k používání odborného pojmosloví, které mu pomáhá v orientaci v jeho oboru a ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

- začlenění skupinové práce do výuky podporuje komunikaci a kooperaci mezi žáky, kdy žáci využívají své zkušenosti, tvůrčí schopnosti a dovednosti
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci ve skupině, respektování individuality i společenství
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za svoji práci ve skupině, respektování individuality i společenství
- v tvořivých činnostech učitel podporuje samostatnou i týmovou práci, žák má možnost obohacovat práci skupiny
- prostřednictvím tvorby, tvořivých aktivit a komunikace s uměleckým dílem je žák veden k uvědomování si sebe sama

Kompetence občanské

- interakcí s různými typy vizuálně obrazných vyjádření je žák veden k vnímání a uvědomování se kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví, je schopen tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám
- je vytvářena příležitost k prezentaci na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, webové stránky)
- žák je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do kulturního dění
- při kulturních akcích (výstavy, vernisáže) je žák veden k dodržování společenských norem

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou vedeni ke sledování nejen kulturních a duchovních hodnot umění, ale i ke sledování možností komerčního využití umění, sledování aukčních aktivit a orientaci v tržních hodnotách umění
- jsou vedeni k využití dovedností a znalostí z výtvarné výchovy v budoucím povolání

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník:4. ročník a oktáva

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů ▪ Identifikuje charakteristické prostředky vizuálně obrazných vyjádření ▪ Uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby ▪ Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání a vědomě s nimi pracuje ve vlastní tvorbě ▪ Uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti ve vlastní tvorbě ▪ Aktivně vstupuje do procesu komunikace na přijetí a interpretaci výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proměny a zastavení- trvalost a pomíjivost věcí, lidí, událostí ▪ Čas člověka a čas lidí-čas v kontrastu věků ▪ Čas umění a čas v umění- akční druhy výtvarné tvorby ▪ Umění mezi člověkem a přírodou- základy výtvarných disciplín-kresba, malba, grafika ▪ Náhled člověka na vlastní postavení ve světě ve světle umění a vědy ▪ Člověk a prostor-práce v materiálu, vytváření a modelování prostoru ▪ Estetika životního prostředí a vytváření životního stylu 	<p>OSV VMGES MKV EV MV</p>